

Angereds närsjukhus
Endoskopimottagningen

Gastro- och koloskopi ANS

Se över dina läkemedel

Tar du något av dessa läkemedel?

- **Waran, Apekumarol** eller **Warfarin**? Då ska du *senast 7 dagar före* undersökningen kontakta din AK-mottagning eller behandlande läkare för utsättande av läkemedlet.
- **Brilique, Clopidogrel, Cloriocard, Efiend, Gripid, Plavix** eller **Ticlid**? Då ska du *senast 5 dagar före* undersökningen kontakta din behandlande läkare för att diskutera utsättande av läkemedlet inför undersökningen.
- **Eliquis, Lixiana, Pradaxa** eller **Xarelto**? Då ska du *1 dag före* undersökning göra uppehåll med läkemedlet inför undersökningen.
- **Acetylsalisylsyra, Fragmin, Innohep, Klexane** eller **Trombyl**? Då ska du inte ta läkemedlet *samma dag* som du gör undersökningen.

Järnmediciner

Sluta ta järnmediciner *7 dagar före* undersökningen.

Insulin

Om du har diabetes som behandlas med insulin ska du meddela oss. Du som har diabetes får oftast göra din undersökning tidigt på dagen.

Övriga läkemedel

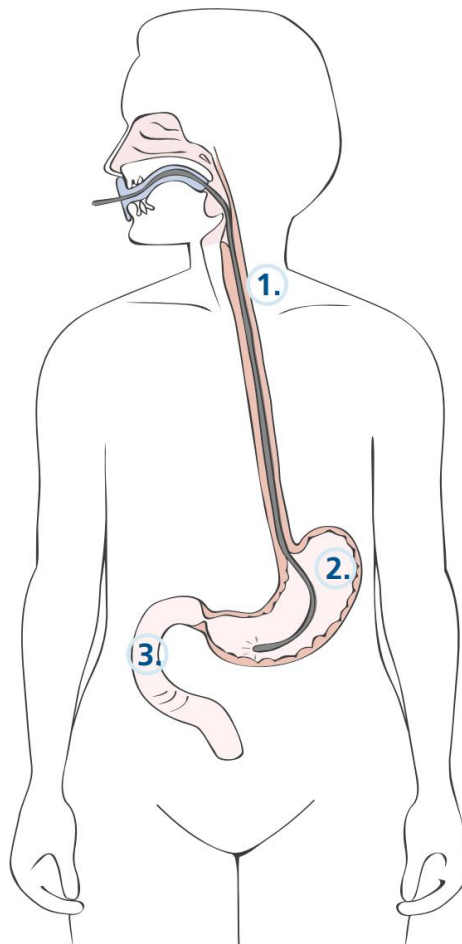
Övriga läkemedel ska du ta som vanligt fram till och på undersökningdagen. Men du ska ta dem *minst 2 timmar före* undersökningen.

Smärtlindring och avslappnande läkemedel och bilkörning

Ibland kan avslappnande och/eller smärtstillande läkemedel behövas under undersökningen. Efter undersökningen får du inte framföra fordon i trafik på 1 dygn. Därför är det viktigt att du i god tid planerar hur du ska ta dig hem efter undersökningen.

Recept

De läkemedel du ska ta före din undersökning finns att hämta på apotek senast en vecka före dagen för undersökning. Läkemedlen är gratis om du hämtar dem på något av följande apotek: Apoteksgruppen, Apotea, Apoteket AB, Apoteket Hjärtat, Kronans apotek eller Lloyds.

Med hjälp av ett gastroskop kan matstrupen (1), magsäcken (2) och övre delen av tunntarmen (3) undersökas.

Gastroskopi

Gastroskopi är en undersökning av matstrupe, magsäck och tunntarm. Undersökningen görs med hjälp av ett böjligt instrument som kallas gastroskop. Instrumentet leds ner till magsäcken genom munnen. Undersökaren granskar tarmslemhinnan, kan ta prover och genomföra olika behandlingar om det skulle behövas. Om du vill veta mer om gastroskopi kan du läsa om det på Vårdguiden 1177.

Varför görs gastroskopi?

Det finns många anledningar till att din läkare vill göra en gastroskopi. Det kan till exempel vara att du lider av sura uppstötningar, svårigheter att svälja, illamående, kräkningar, magsmärtor eller viktminskning.

För att undersökningen ska bli bra är det mycket viktigt att magsäcken är helt tom. Därför får du inte äta fast föda 6 timmar före undersökningen och inte dricka 2 timmar före undersökningen.

Läkemedel kan vara undantagna – läs mer om läkemedel på sida 1.

Hur går undersökningen till?

Du får lokalbedövning (spray) i munhålan före undersökningen. Det gör undersökningen lättare att genomföra. Undersökningen tar några få minuter. I samband med gastroskopi kan det också bli aktuellt att ta slemhinneprover. I så fall får du information om detta. Oftast får du lämna sjukhuset direkt efter att din undersökning är klar. Men du får inte äta, dricka eller ta några mediciner förrän tidigast 1 timma efter undersökningen. Det beror på att lokalbedövningen som du har fått i halsen kan öka risken för att du sväljer fel.

Komplikationer och risker

Du kan ibland känna obehag i halsen efter undersökningen. Detta är helt normalt och går över efter några dagar. Komplikationer vid en gastroskopi är mycket ovanliga. Om du får ihållande svåra smärtor bakom bröstbenet, i buken eller får blod i avföringen efter undersökningen, ska du söka dig till en akutmottagning.

Koloskopi

Koloskopi är en undersökning av tjocktarmen. Undersökningen genomförs med hjälp av ett böjligt instrument. Instrumentet leds in i tarmen genom ändtarmsöppningen. Undersökaren granskar tarmslemhinnan, kan ta prover

och genomföra olika behandlingar om det skulle behövas. Om du vill veta mer om koloskopi kan du läsa om det på [Vårdguiden 1177.se](http://Vardguiden.1177.se).

Varför görs koloskopi?

Anledningar till varför man gör en koloskopi kan vara till exempel utredning av låga blodvärden, ändrade avföringsvanor, diarréutredningar, polyper eller att det finns misstanke om tumör.

Hur går undersökningen till?

Undersökningen brukar ta ungefär 30-45 minuter. Vid en koloskopi behöver man blåsa in luft i tarmen för att kunna se bättre. Detta kan ibland göra så att magen känns uppsvälld efteråt och man kan känna visst obehag eller smärta. Du kan i regel lämna sjukhuset direkt efter undersökningen och får äta och dricka vad du vill. Om du fått lugnande eller smärtstillande medicin kan du behöva vila hos oss en stund efter undersökningen. Du kan ta mediciner som vanligt efter undersökningen, om du inte fått någon annan rekommendation av läkare.

Komplikationer och risker

Det är mycket ovanligt med komplikationer i samband med koloskopi. Vissa upplever en känsla av uppblåsthet, ömhet, ett diffust obehag i buken eller lite blod i avföringen efter undersökningen (till exempel efter polypborttagning eller efter vävnadsprover). Det är helt normalt och går över efter några dagar. Svåra komplikationer (stora ändtarmsblödningar eller hål på tarmen) är mycket ovanliga. Om du får stora buksmärtor, feber eller svåra blödningar efter undersökningen ska du alltid söka dig till en akutmottagning.

För dig som ska ta Vistaprep

Vistaprep är ett laxerande läkemedel som du tar för att rensa tarmen inför din undersökning. Du behöver ha tillgång till toalett timmarna efter att du tagit Vistaprep, eftersom läkemedlet framkallar tarmtömning. Det är mycket viktigt att din tarm är helt ren och tom vid undersökningen. Då tar undersökningen kortare tid och eventuellt obehag blir mindre. Om det finns innehåll kvar i tarmen kan de dölja sjukliga förändringar. Då kan du behöva göra om undersökningen. Drick så mycket klara drycker du kan, både före och efter att du tagit Vistaprep. Med klara drycker menas vatten, buljong utan bitar, juice utan fruktkött, saft, kaffe och te utan mjölk. Drick varma drycker med socker och honung om du blir frusen eller får huvudvärk. Sug gärna på halstabletter under tiden som du dricker Vistaprep.

Det är mycket viktigt att du läser hela texten och följer instruktionerna exakt som de står i punkt 1 till 4 här

1. En vecka före undersökningen

Du får inte äta något av följande livsmedel:

- Födoämne med mycket fibrer, som till exempel grovt bröd, müsli, gröt, vetekli, linfrö, nötter eller quinoa.
- Frukter som kiwi, citrusfrukter, hallon eller vindruvor.
- Grönsaker med grovt skal eller kärnor som tomat, bönor, ärtor, oliver, sparris och majs.

I övrigt kan du äta som du brukar, fram till två dagar före undersökningen. Om du behandlas med järntabletter ska du sluta med dessa senast sju dagar före din undersökning. Om du tar blodförtunnande läkemedel, läs avsnittet "Se över dina läkemedel" på sidan ett. Övriga läkemedel ska du ta som vanligt.

2. Två dagar före undersökningen

Du får bara äta flytande mat som till exempel slät och välmixad soppa, krämer, fil och yoghurt.

3. Dagen före undersökningen

Du får inte äta någon mat alls. Du får bara dricka klara drycker, som vatten, buljong utan bitar, juice utan fruktkött, saft, kaffe och te utan mjölk.

Vilken tid ska du göra din undersökning?

Se efter i din kallelse vilken tid på dagen (förmiddag eller eftermiddag) som du ska göra din undersökning och följ sedan instruktionerna nedan. Om du ska undersökas på förmiddagen mellan **klockan 07.30-12.00**, gör så här dagen före:

Klockan 08.00

Ta 2 enterotabletter Toilax

Klockan 14.00

Blanda 2 påsar Vistaprep i 2 liter vatten och drick allt inom 1 timme.

Klockan 20.00

Blanda 1 påse Vistaprep i 1 liter vatten och drick allt inom 1 timme + ta 2 enterotabletter Toilax.

Vilken tid ska du göra din undersökning?

Se efter i din kallelse vilken tid på dagen (förmiddag eller eftermiddag) som du ska göra din undersökning och följ sedan instruktionerna nedan. Om du ska undersökas på förmiddagen mellan **klockan 12.30-16.00**, gör så här dagen före:

Klockan 08.00

Ta 2 enterotabletter Toilax

Klockan 18.00

Blanda 2 påsar Vistaprep i 2 liter vatten och drick allt inom 1 timme.

Klockan 20.00

Ta 2 enterotabletter Toilax.

4. Undersökningsdagen

Du får dricka klara drycker fram till undersökningen.

Vilken tid ska du göra din undersökning?

Se efter i din kallelse vilken tid på dagen (förmiddag eller eftermiddag) som du ska göra din undersökning och följ sedan instruktionerna nedan.

Om du ska undersökas på förmiddagen mellan **klockan 07.30-12.00**, gör så här på undersökningsdagen:

Senast klockan 06:00

Blanda 1 påse Vistaprep i 1 liter vatten och drick allt inom 1 timme.

Ta rektalsuspension Toilax.

Om du ska undersökas på eftermiddagen mellan **klockan 12.30-16.00**, gör så här på undersökningsdagen:

Klockan 08.00

Blanda 2 påsar Vistaprep i 2 liter vatten och drick allt inom 1 timme.

Ta rektalsuspension Toilax.